

P7_TA(2011)0086

Revščina žensk

Resolucija Evropskega parlamenta 8. marca 2011 o pojavnih oblikah revščine žensk v Evropski uniji (2010/2162(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 2 in drugega pododstavka člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 8, 151, 153 in 157 Pogodbe o delovanju EU,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, zlasti njenih določb o socialnih pravicah in enakosti med moškimi in ženskami,
- ob upoštevanju splošne deklaracije o človekovih pravicah iz leta 1948,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta Organizacije združenih narodov o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju deklaracije in akcijskega programa, sprejetih na četrti svetovni konferenci o ženskah v Pekingu 15. septembra 1995,
- ob upoštevanju razvojnih ciljev tisočletja, ki jih je Organizacija združenih narodov opredelila leta 2000, zlasti cilja št. 1 (izkoreninjenje skrajne revščine in lakote) in cilja št. 3 (spodbujanje enakosti med spoloma),
- ob upoštevanju resolucije št. 1558 (2007) parlamentarne skupščine Sveta Evrope o feminizaciji revščine,
- ob upoštevanju Direktive 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (preoblikovano)¹,
- ob upoštevanju Sklepa št. 1098/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o evropskem letu boja proti revščini in socialni izključenosti (2010)²,
- ob upoštevanju Sklepa št. 283/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. marca 2010 o evropskem mikrofinančnem instrumentu Progress za zaposlovanje in socialno vključenost³,
- ob upoštevanju osnutkov sklepov Sveta z dne 30. oktobra 2007 o pregledu izvajanja pekinških izhodišč za ukrepanje s strani držav članic in institucij EU – Kazalniki revščine

¹ UL L 204, 26.7.2006, str. 23.

² UL L 298, 7.11.2008, str. 20.

³ UL L 87, 7.4.2010, str. 1.

med ženskami (13947/07),

- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 3. oktobra 2008 o uresničevanju barcelonskih ciljev glede varstva predšolskih otrok (KOM(2008)0638),
- ob upoštevanju poročila Komisije o enakosti med ženskami in moškimi za leto 2010 (KOM(2009)0694),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije, ki je bil priložen poročilu Komisije o enakosti med ženskami in moškimi za leto 2010 (SEC(2009)1706),
- ob upoštevanju sporočila Komisije o strategiji za enakost med ženskami in moškimi za obdobje 2010–2015 (KOM(2010)0491),
- ob upoštevanju delovnega dokumenta Komisije, ki je bil priložen sporočilu Komisije o strategiji za enakost med ženskami in moškimi za obdobje 2010–2015 (SEC(2010)1079) in (SEC(2010)1080),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z naslovom „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“ (KOM(2010)2020),
- ob upoštevanju poročila Evropske fundacije zaboljšanje življenjskih in delovnih razmer (Eurofound) z dne 24. marca 2010 o drugem evropskem pregledu kakovosti življenja: družinsko življenje in delo,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. oktobra 2005 o ženskah in revščini v Evropski uniji¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. novembra 2008 s priporočili Komisiji o uporabi načela enakega plačila za moške in ženske²,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2009 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela³,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. februarja 2010 o enakosti žensk in moških v Evropski uniji – 2009⁴,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o vidikih enakosti spolov pri gospodarskem nazadovanju in finančni krizi⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. junija 2010 o oceni rezultatov načrta za enakost med ženskami in moškimi 2006–2010 in priporočilih za naprej⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o vlogi žensk v starajoči se

¹ UL C 233 E, 28.9.2006, str. 130.

² UL C 16 E, 22.1.2010, str. 21.

³ UL C 212 E, 5.8.2010, str. 23.

⁴ UL C 341 E, 16.12.2010, str. 35.

⁵ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0231.

⁶ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0232.

družbi¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. oktobra 2010 o negotovem položaju delavk²,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za pravice žensk in enakost spolov in mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve (A7-0031/2011),
- A. ker bi v skladu z omenjenim Sklepom 1098/2008/ES dejavnosti v okviru evropskega leta boja proti revščini in socialni izključenosti morale upoštevati različna tveganja in razsežnosti revščine in socialne izključenosti, ki jih doživljajo ženske in moški; ker 85 milijonov Evropejcev živi pod pragom revščine in ker se ocenjuje, da 17 % vseh žensk v 27 državah EU živi v revščini; ker se je povrhu tega v zadnjih desetih letih število žensk, ki živijo v revščini, nesorazmerno povečalo v primerjavi s številom revnih moških; ker revščina staršev pogosto vodi v revščino otrok in ima resne posledice za njihovo življenje,
- B. ker se Evropska unija spopada z veliko gospodarsko, finančno in socialno krizo, ki še posebej zapostavlja ženske tako na trgu dela kot tudi v njihovem zasebnem življenju, saj je zanje bolj verjetno, da je njihovo delovno mesto negotovo in da bodo postale presežne delavke, ter manj verjetno, da imajo socialno zavarovanje; ker povrhu tega v obdobjih gospodarske recesije ljudje, ki jim grozi revščina, med katerimi je večina žensk, postanejo še bolj ogroženi, zlasti skupine, ki so že tako v marsičem prikrajšane,
- C. ker bodo varčevalni ukrepi, ki se izvajajo po vsej EU, škodljivo vplivali zlasti na ženske, ki prevladujejo v javnem sektorju bodisi kot zaposlene ali kot prejemnice storitev,
- D. ker je bolj proti revščini eden od petih merljivih ciljev Komisije, predlaganih za strategijo EU 2020; ker bi integrirana smernica št. 10 te strategije (spodbujanje socialne vključenosti in boja proti revščini) spodbudila k sprejetju nacionalnih politik za zaščito žensk, zlasti pred tveganjem revščine, kar bi zagotovilo zanesljivost dohodkov za enostarševske družine ali starejše ženske,
- E. ker je enakost med spoloma orožje za boj proti revščini med ženskami, saj pozitivno vpliva na produktivnost in gospodarsko rast ter vodi k večji udeležbi žensk na trgu delovne sile, kar prinaša številne socialne in gospodarske koristi,
- F. ker je povprečna stopnja zaposlenosti žensk 59,1 %, ker od leta 2000 povprečen razkorak med plačami med spoloma ostaja velik, saj je v letu 2010 znašal 18 % v EU kot celoti in več kot 30 % v nekaterih državah članicah, in ker je načelo enakih možnosti za moške in ženske eno izmed temeljnih načel evropskih pogodb; ker ima po spolu ločen trg dela neposredne posledice za ženske,
- G. ker je v 16 državah članicah tveganje skrajne revščine za ženske veliko večje od tveganja skrajne revščine za moške,
- H. ker zaposlitev sama po sebi ne nudi ustrezne zaščite pred skrajno revščino; ker je predvsem zaradi razlikovanja med ženskami in moškimi na poklicnem področju več žensk kot moških

¹ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0306.

² Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0365.

zaposlenih na slabše plačanih delovnih mestih, pri čemer niti plačilo prispevkov za socialno varnost pogosto ne nudi zaščite pred skrajno revščino,

- I. ker dlje časa ko ljudje živijo v revščini z zelo nizkim dohodkom, večje je tveganje, da se bodo znašli v položaju dolgotrajnega ekonomskega pomanjkanja in socialne izključenosti; ker zato ukrepi za boj proti revščini ne smejo biti namenjeni le pomoči ljudem, ki že živijo v skrajnem ekonomskem pomanjkanju, ampak morajo prispevati tudi k takojšnjemu preprečevanju in odpravi dejavnikov, ki povzročajo skrajno ekonomsko in socialno pomanjkanje državljanov, zlasti žensk,
- J. ker so v zvezi s časom, ki se porabi za neplačano delo in dnevno vključenost v dejavnosti oskrbe, znatne razlike po starosti in spolu; ker opravljajo ženske največ neplačanega dela,
- K. ker je vsesplošni dostop do cenovno dostopnih visokokakovostnih pomožnih storitev, med njimi varstvo otrok in ustanove za starejše in druge vzdrževane osebe, pomemben za enako sodelovanje moških in žensk na trgu dela in kot sredstvo za preprečevanje in zmanjševanje revščine,
- L. ker so starejši ljudje bolj izpostavljeni tveganju revščine kot ostalo prebivalstvo in je ta stopnja leta 2008 pri prebivalcih EU-27, starih 65 let ali več, znašala 19 %, ker so starejše ženske še posebej ogrožene, saj njihova pravica do pokojnine pogosto izhaja iz njihovega zakonskega stanu (zakonske pravice ali pravice preživelih oseb) in ker imajo redko ustrezne pokojninske pravice zaradi prekinitev poklicne poti, razlik v plačilu in drugih dejavnikov, iz česar izhaja, da so ženske v večji meri žrtve stalne in skrajne revščine kot moški (tveganju revščine je izpostavljenih 22 % žensk, starih 65 let ali več, v primerjavi s 16 % moških),
- M. ker so ženske, zlasti na podeželju, pogosteje del sive ekonomije kot moški, saj niso zabeležene na uradnem trgu dela ali imajo kratkoročne pogodbe o zaposlitvi, kar povzroča posebne težave v zvezi z njihovimi socialnimi pravicami, vključno s pravicami med nosečnostjo, porodniškim dopustom in dojenjem, pridobitvijo pokojninskih pravic in dostopom do socialne varnosti,
- N. ker je zaradi revščine večje tveganje za na spolu temelječe nasilje, ki je velika ovira za enakost med spoloma; ker nasilje v družini pogosto ne povzroči le izgube delovnega mesta, bolezni in brezdomstva, ampak lahko tudi potisne ženske v krog revščine; ker je poleg tega trgovina z ljudmi sodobna oblika suženjstva, ki v velikem obsegu prizadene ženske in dekleta in je bistvena sestavina, ki je obenem pogojena z revščino in prispeva k njej,
- O. ker je nasilje nad ženskami v vseh pojavnih oblikah ena najbolj razširjenih kršitev človekovih pravic, ki ne pozna geografskih, ekonomskih ali socialnih omejitev; ker je to resna težava v Uniji, kjer je približno 20 do 25 % žensk v svoji odrasli dobi žrtev fizičnega nasilja, več kot 10 % pa spolnega nasilja,
- P. ker so invalidke žrtve diskriminacije v družinskem okolju in izobraževanju, njihove zaposlitvene možnosti so omejene, socialni prejemki, ki jih dobivajo, pa jim v večini primerov ne pomagajo iz revščine; ker bi morale države članice zaradi tega invalidkam zagotavljati posebno oskrbo, ki jo potrebujejo, da bi lahko uživale svoje pravice, in predlagati ukrepe za lažje vključevanje teh žensk v družbo prek dodatnih programov pomoči,
- Q. ker ženske vse bolj nosijo breme revščine ali jih revščina ogroža, zlasti ženske s posebnimi

potrebami, kot so invalidke, starejše ženske in matere, ki same skrbijo za otroke (zlasti matere samohranilke in vdove z vzdrževanimi otroki), in skupine, ki so najbolj izpostavljene izključenosti, kot so Romke, katerim sta v skladu s tradicijo izključno prepuščena gospodinjenje in nega, zaradi česar predčasno opustijo šolanje in se ne zaposlijo, ter priseljenke; ker je treba ustvariti ustrezne delovne razmere, vključno z zagotavljanjem pravic, kot so dostojna plača, porodniški dopust in delovno okolje brez diskriminacije, saj so za te ženske bistvenega pomena,

- R. ker je program Progress namenjen podpiranju učinkovitega izvajanja načela enakosti med spoloma in spodbujanju vključevanja načela enakosti med spoloma v politike EU; ker je program izjemnega pomena za boj proti feminizaciji revščine,
- S. ker je pričakovana življenjska doba žensk približno šest let daljša kot za moške, saj statistični podatki za leto 2007 v EU-27 kažejo, da moški živijo 76 let, ženske pa 82 let; ker to zelo vpliva na revščino žensk, zlasti ker imajo ženske večje težave kot moški pri dostopu do socialne varnosti in pokojninskih sistemov,

Feminizacija revščine

1. meni, da sta preprečevanje in zmanjševanje revščine žensk pomembni sestavini temeljnega načela družbene solidarnosti, h kateremu je Evropska unija zavezana, kakor je določeno v členu 3 Pogodbe o Evropski uniji, ki predpisuje enakost med ženskami in moškimi, socialno pravičnost in varstvo ter boj proti socialni izključenosti in diskriminaciji;
2. se zaveda, da „feminizacija revščine“ pomeni, da je pojavnost revščine pri ženskah večja kot pri moških, da je revščina pri ženskah resnejša kot pri moških in da se revščina pri ženskah povečuje;
3. poudarja, da je po kazalniku za stopnjo tveganja revščine, ki ga je pripravil Eurostat, v letu 2008 revščina v Evropski uniji ogrožala skoraj 85 milijonov oseb, in da bi se v skladu s kazalnikom materialne deprivacije ta številka lahko dvignila na 120 milijonov oseb; meni, da lahko zaradi sklepa Sveta o kazalnikih revščine pride do nejasnosti pri skupnem cilju zmanjševanja revščine, ki je, da se do leta 2020 iz revščine in izključenosti pomaga 20 milijonom ljudi (23,5-odstotno zmanjšanje po kazalniku stopnje tveganja revščine, ki ga je pripravil Eurostat, toda zgolj 16,7-odstotno po kazalniku materialne deprivacije); poudarja, da je med ljudmi, ki živijo v revščini, večina žensk, kar je posledica brezposelnosti, občasnega dela, nizkih plač, pokojnin, ki ne dosegajo življenjskega minimuma, in vse bolj nedostopnih kakovostnih javnih storitev;
4. poudarja, da neenakost med spoloma preprečuje zmanjševanje revščine ter ogroža obete za gospodarski in človekov razvoj;
5. poziva države članice, naj načelo enakosti med spoloma vključijo v vse politike zaposlovanja in posebne ukrepe, s čimer bi izboljšali dostop do zaposlitve, preprečili, da bi v negotovih oblikah zaposlitve prevladovala ženske, povečali trajnostno udeležbo in spodbudili napredovanje žensk v zaposlitvenem sektorju, z odpravljanjem neposrednih in posrednih vzrokov pa bi tudi zmanjšali ločevanje po spolu na trgu dela;
6. opozarja, da revščina žensk ni le posledica nedavne gospodarske krize, temveč tudi različnih dejavnikov, kamor sodijo stereotipi, razlike v plačilu med spoloma, težave zaradi neuskklajenosti med družinskim in poklicnim življenjem, daljša pričakovana življenjska doba

žensk in na splošno, različne oblike diskriminacije na podlagi spola, katerih žrtve so predvsem ženske;

7. opominja, da je Komisija leto 2010 razglasila za evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti, da bi potrdila in okrepila politično zavezanost Unije temu, da se dejansko bori proti revščini in prizna temeljne pravice ljudi, ki živijo v revščini in so žrtev socialne izključenosti, da bi ti zaživali dostojno življenje in bili polno vključeni v družbo;
8. opominja, da evropsko leto boja proti revščini in socialni izključenosti 2010 ne sme biti le medijska kampanja, temveč bi moralo dodatno spodbujati večdimenzionalne politike boja proti revščini in naprednejše kazalnike revščine; zato Komisijo poziva, naj poda kritičen pregled novih ukrepov, ki so jih za premagovanje revščine in socialne izključenosti sprejele države članice;
9. meni, da bi si bilo treba na evropski in nacionalni ravni še naprej zelo prizadevati za napredek na področju enakosti med spoloma, in sicer s strategijami, ki bi temeljile na smernicah Komisije o enakosti moških in žensk, na evropskem paktu Sveta Evrope za enakost med spoloma in na okviru za delovanje na področju enakosti med spoloma, ki so ga oblikovali evropski socialni partnerji;
10. poudarja, da je enakost med spoloma eden od predpogojev za trajnostno rast, zaposlovanje, konkurenčnost in socialno kohezijo;
11. poziva Komisijo in Svet, naj zahteve Parlamenta iz resolucij z dne 15. novembra 2007 o pregledu stanja družbene realnosti¹, z dne 9. oktobra 2008 o spodbujanju socialne vključenosti in boja proti revščini, vključno z revščino otrok, v EU², z dne 6. maja 2009 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela in z dne 20. oktobra 2010 o vlogi minimalnega dohodka v boju proti revščini in spodbujanju vključujoče družbe v Evropi³ ustrezno upoštevata pri oblikovanju politik in ukrepov za naslednjo fazo odprte metode koordinacije o socialnem vključevanju in socialnem varstvu, strategije za socialno vključevanje in vodilne pobude Evropa 2020 za boj proti revščini in socialni izključenosti ter v proces te priprave pritegneta vse zainteresirane strani;
12. se je seznanil s sporočilom Komisije o strategiji za enakost med ženskami in moškimi za obdobje 2010–2015; poziva Evropsko komisijo in države članice, naj sprejmejo vidik spolov kot ključno sestavino vseh skupnih politik in nacionalnih programov za izkoreninjenje revščine in boj proti socialni izključenosti;
13. pozdravlja pobudo Komisije za evropsko platformo za boj proti revščini; poziva Komisijo in države članice, naj v okviru te platforme promovirajo razsežnost spolov;
14. poziva Komisijo, naj v skladu z omenjeno pobudo za evropsko platformo za boj proti revščini okrepi evropsko strategijo na področju socialnega vključevanja in varstva ter naj poveča napore za izboljšanje položaja staršev samohranilcev, da bodo lahko živeli dostojno;
15. poudarja, da v nekaterih državah članicah zaradi gospodarske krize še vedno naraščata brezposelnost in socialna stiska, ki pa mlade in starejše, moške in ženske ter njihove družine

¹ UL C 282 E, 6.11.2008, str. 463.

² UL C 9 E, 15.1.2010, str. 11.

³ Sprejeta besedila, P7_TA(2010)0375.

prizadeneta različno, zato Evropsko unijo in države članice poziva, naj z ustreznimi ukrepi okrepijo svojo zavezanost izkoreninjanju revščine in preprečevanju socialne izključenosti, zlasti revščine med ženskami in njenih neposrednih posledic za družinsko življenje, saj skrajna revščina in socialna izključenost pomenita kršitev človekovih pravic, trpi pa ju vsaj vsak šesti evropski državljan; poziva Komisijo in države članice, naj posebno pozornost namenijo najbolj ranljivim skupinam (enostarševske družine, družine s tremi ali več otroki, invalidi, etnične manjšine, zlasti Romi, osebe, ki živijo v najbolj prikrajšanih mikroregijah, osebe z zmanjšano delovno zmožnostjo in mladi brez delovnih izkušenj); meni, da je za spodobno življenje potreben dostop do izobrazbe in trga dela, pa tudi soudeležnost v družbi; poziva Evropsko unijo in države članice, naj poskrbijo, da bodo sprejeti ukrepi za odpravo revščine med otroki in da bodo otroci v življenju imeli enake priložnosti;

16. poudarja, da vključevanje žensk na trg dela v zadnjih desetletjih ne pomeni le večjega neposrednega učinka recesije na ženske, ampak tudi na dohodke gospodinjestev, na katere bo bistveno vplivala izguba delovnih mest pri ženskah; poudarja, da je mogoče pričakovati, da se bo brezposelnost žensk zaradi napovedanih proračunskih omejitev v javnem sektorju nesorazmerno povečevala, saj se ženske nesorazmerno zaposlujejo na področju izobraževanja, zdravja in socialnih storitev;
17. spodbuja Komisijo in države članice, naj uveljavijo kazalnike o ženskah in revščini, ki so se razvili v zvezi s pekinškimi izhodišči za ukrepanje in kot sredstvo za spremljanje učinka širše socialne, gospodarske in zaposlitvene politike na zmanjšanje revščine; poziva države članice, naj poiščejo ustrežnejše metode za merjenje revščine med ženskami;
18. poziva Komisijo in države članice, naj v nacionalnih poročilih in v letnem skupnem poročilu o socialni zaščiti in socialni vključenosti navedejo sistematične podatke in informacije, ločene po spolu;
19. poziva Komisijo in države članice, naj uvedejo nove posamezne kazalnike v zvezi z ženskami in revščino kot sredstvo za spremljanje učinka širših socialnih, gospodarskih in zaposlitvenih politik na ženske in revščino;
20. poudarja, da se je potrebno ob obsežnem posvetovanju z Evropskim parlamentom in ob upoštevanju mnenj socialnih partnerjev in civilne družbe dogovoriti o spremljanju izvajanja listine o ženskah, da se spodbudijo mehanizmi za doseganje enakosti med spoloma na vseh vidikih socialnega, gospodarskega in političnega življenja;
21. posebno pozornost namenja potrebi po nadaljnjih raziskavah in analizah v zvezi s pojavom „feminizacije revščine“; poziva Komisijo in Eurofound, naj sodelujeta z Evropskim inštitutom za enakost spolov in sprožita ciljno usmerjene raziskave, da med drugim ocenita učinke svetovne krize za ženske;
22. poziva države članice, naj poskrbijo, da bodo imeli vsi posamezniki, zlasti mladi in starejši, dostop do osnovne oskrbe;
23. poziva države članice, naj starejšim ženskam z obolenji, značilnimi za njihova leta, omogočijo dostop do preventivnega in diagnostičnega zdravljenja, saj je to orodje za boj proti družbeni izključenosti in revščini;
24. poziva države članice, naj izboljšajo dostopnost zdravstvenega varstva za priseljenke z boleznimi, ki so posledica drugačnih prehranjevalnih navad ali obredov; zato poziva

Komisijo in države članice, naj določijo zdravstvene politike, ki bodo odpravljale in preprečevale prakse, ki so nevarne zdravju žensk in povzročajo družbeno izključenost in revščino;

25. poziva države članice, naj poskrbijo za to, da se bodo politike enakosti spolov in načela Evropske unije uporabljala na vseh lokalnih in nacionalnih ravneh;
26. opominja, da je treba z bojem proti revščini in socialni izključenosti nadaljevati znotraj Evropske unije in zunaj nje, da se izpolni zaveza Evropske unije in držav članic o izpolnitvi razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015;

Boj proti revščini žensk s politiko dela in socialne varnosti

27. poziva države članice, naj sprejmejo posebne programe za spodbujanje dejavne vključitve ali ponovne vključitve žensk na trg dela in za možnosti vseživljenjskega usposabljanja, ki bi nudilo spretnosti in kvalifikacije, kot na primer večji vpliv in moč, samozavest in zmogljivosti, ki so potrebne v luči strategije EU 2020, v kateri so poudarjeni projekti in programi za ekološko preoblikovanje, tj. sektor obnovljivih virov energije, znanost in tehnološko intenzivna zelena delovna mesta za novo trajnostno gospodarstvo; poziva, da naj se za to, da se ne bi zaostrila negotovost žensk na trgu dela, pri odpuščanju delavcev upoštevajo družinske obveznosti, glede na to, da imajo ženske v številnih primerih skrbništvo nad otroki;
28. opozarja na precejšnje razlike med ženskami na podeželju in v urbanih območjih glede dostopa do usposabljanja, zaposlovanja in kakovosti dela; pripisuje velik pomen pravici vseh žensk, zlasti najmlajših in najranljivejših, da s poklicnim usposabljanjem in univerzitetnim študijem pridejo do ustrezne izobrazbe, zato države članice in Komisijo poziva, naj te skupine podprejo z učinkovitim sistemom aktivnih politik in ustreznih ukrepov usposabljanja in jim tako omogočijo, da se hitro prilagajajo na zahteve trga dela;
29. poudarja, da socialno varstvo, politike trga dela in socialna politika s stabiliziranjem trga delovne sile in porabe pomembno prispevajo k omilitvi in skrajšanju recesije in da sistem socialnega varstva vpliva na stabilizacijo prihodkov in odhodkov;
30. meni, da je aktivna politika zaposlovanja (na primer usposabljanje na delovnem mestu, poklicno izobraževanje in usposabljanje) zelo pomembna za preprečevanje revščine in je proces, v katerem imajo socialni partnerji osrednjo vlogo; meni tudi, da je proaktivna politika zaposlovanja (npr. delovne izkušnje za mlade, zaščitene delavnice in delovna mesta) pomembna tudi za ravnotežje na trgu dela in dostop do njega ter za ohranjanje zaposlitve prikrajšanih skupin ljudi;
31. poudarja, da je treba vzpostaviti pregleden zakonodajni okvir za nestandardne oblike zaposlitve, da bi zagotovili ustrezne delovne pogoje in dostojno plačilo, saj je zaposlitev gonilna sila v boju proti revščini;
32. meni, da je vključitev žensk na trg dela ključna za boj proti revščini in socialni izključenosti; poudarja, da je treba podpirati ustvarjanje novih delovnih mest, pospešiti dodatno izobraževanje in usposabljanje za ženske, ki živijo na robu revščine, in okrepiti posredovanje zaposlitev;
33. priznava neposredno povezavo med ekonomskimi razlikami in odvisnostjo žensk ter

neenakosti med moškimi in ženskami, ki še vedno obstajajo v zvezi z dostopom do izobraževanja, družinskimi obveznostmi in splošnim vzdrževanjem družine, ter obžaluje, da še vedno obstajajo razlike v plačah med spoloma, ki imajo negativne učinke;

34. poudarja, da se ženske v primeru brezposelnosti težje ponovno zaposlijo, hkrati pa so pri zaposlovanju v bolj neugodnem položaju, saj pogosteje nimajo izbire in morajo sklepati nezanesljive pogodbe ali pogodbe za krajši delovni čas oziroma še naprej prejemajo neenako plačilo;
35. poudarja, da je posebna raziskava Eurobarometra o enakosti spolov v EU v letu 2009 pokazala, da je potreba po zmanjšanju razlike v plačilu med ženskami in moškimi v Evropi splošno priznana;
36. poziva Komisijo in države članice, naj kot del strategije EU 2020 sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za odpravo neenakosti med spoloma na področju zaposlovanja; močno spodbuja, da bi se kot cilj določilo znižanje razlike v plačah med spoloma za 1 % vsako leto, da se doseže cilj zmanjšanja za 10 % do leta 2020 in zagotovi polna plača za ženske med zakonsko določenim porodniškim dopustom v skladu s priporočilom Parlamenta v resoluciji z dne 20. oktobra 2010¹, saj bo to prispevalo k odpravi neenakosti med spoloma na področju zaposlovanja; poleg tega poudarja, da so potrebni pozitivni ukrepi za boljšo zastopanost žensk v političnih, gospodarskih in korporativnih organih odločanja;
37. ugotavlja, da imajo podjetnice omejene možnosti za pridobitev posojil, kar je velika ovira za njihov poklicni razvoj in ekonomsko neodvisnost, prav tako pa je v navzkrižju z načelom enake obravnave;
38. poziva oblikovalce politik, naj tako na ravni EU kot na nacionalni ravni svoje odzive v okviru politik, namenjene omejitvi negativnih posledic gospodarske krize, oblikujejo na podlagi analize trga dela, ki upošteva različnost spolov, ter sistematičnih ocen in vrednotenj učinka za enakost spolov;
39. poziva Komisijo, naj z uporabo pristopa po spolu nadaljuje s pobudami za priznanje sektorja sive ekonomije in količinsko opredelitev vrednosti „ekonomske življenja“, v skladu s projektom „Preseganje meja BDP“, ki ga je sprožila; poziva države članice, naj zagotovijo ustrezno socialno varstvo za ženske in moške, ki skrbijo za bolne, ostarele ali invalidne sorodnike, in starejše ženske, ki prejemajo še posebej skromno pokojnino;
40. poziva Komisijo, naj opravi revizijo obstoječe zakonodaje na področju uporabe načela enakega plačila za moške in ženske, k čemur je pozval Parlament v svoji resoluciji z dne 18. novembra 2008² (zakonodajna pobuda, ki poziva Komisijo, naj do konca leta 2009 predloži ustrezen predlog);
41. poudarja, da je treba nujno izvesti reformo makroekonomske in socialne politike ter politike trga dela z namenom zagotavljanja ekonomske in socialne pravičnosti do žensk, znova pretehtati metode za opredeljevanje stopnje revščine, razviti strategije za spodbujanje

¹ Stališče Evropskega parlamenta z dne 20. oktobra 2010 o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 92/85/EGS o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo (P7_TA(2010)0373).

² UL C 16 E, 22.1.2010, str. 21.

pravične delitve prihodkov, zagotavljati minimalne dohodke ter dostojne plače in pokojnine, ustvariti več kakovostnih delovnih mest, kjer bodo ženske uživale pripadajoče pravice, ženskam in dekletom omogočiti, da bodo izkoristile kakovostne javne storitve, ter izboljšati socialno varnost in lokalne storitve, kot so jasli, vrtci in druge oblike predšolskega izobraževanja, dnevni centri, lokalni centri za prostočasne dejavnosti in pomoč družinam ter „medgeneracijski centri“, ki morajo biti enako dostopni ženskam in moškim ter mladim in starejšim osebam, njihov odpiralni čas pa prilagojen običajnemu delavniku;

42. poziva države članice, naj odprejo svetovalne centre za odkrivanje in boj proti izkoriščanju delavk, ki je eden glavnih razlogov za revščino in družbeno izključenost;
43. poziva države članice, naj ob upoštevanju načel enakega obravnavanja in nediskriminacije razmislijo o možnosti, da bi kot orodje za boj proti tveganju revščine revidirale sisteme socialnega varstva z namenom individualizacije pravic v okviru pokojninskih in socialnih shem, s čimer bi izničili „prednost hranitelja“, zagotavljanja enakih pokojninskih pravic;
44. poudarja, da enakost med moškimi in ženskami pozitivno vpliva na gospodarsko rast; poudarja, da je bilo v okviru več študij izračunano, da bi se v primeru, če bi bile stopnje zaposlenosti, zaposlenosti s skrajšanim delovnim časom in produktivnosti žensk podobne stopnjam moških, BDP povečal za 30 %, kar ne bi koristilo samo gospodarstvu kot celoti, temveč bi zmanjšalo tudi tveganje za številne ženske, da prestopijo prag revščine;
45. poziva Komisijo in Svet, naj nemudoma začeta z izvajanjem strategije za prepolovitev revščine otrok do leta 2012 in prekinitev spirale revščine, saj je zelo nevarno, da bi se vztrajna revščina s staršev prenesla na otroke, kar bi lahko znatno poslabšalo njihove možnosti za boljše življenje; zato poudarja, da je treba posamezne otrokove pravice vključiti v vse politike in ukrepe Unije za spremljanje in oceno prizadevanj za odpravo revščine otrok, da se opredelijo in razvijejo prednostne dejavnosti, okrepi zbiranje podatkov in zagotovi nadaljnji razvoj skupnih kazalnikov na ravni EU; meni, da je treba v zvezi s tem staršem samohranilcem nujno omogočiti lažji vstop ali vrnitev na trg dela in sprejeti ustrezne socialne ukrepe za reševanje težav enostarševskih družin, hkrati pa je treba zagotoviti konkretno podporo velikim družinam; meni, da morajo biti posebne pozornosti in podpore deležni otroci iz revnih gospodinjstev, kjer nihče ne dela in vlada revščina, da bi se v prihodnosti izognili revščini;
46. poziva ustrezne nacionalne organe, naj pregledajo svojo politiko priseljevanja, zlasti zaradi odpravljanja strukturnih zaprek, ki migrantom onemogočajo polno udeležbo na trgu dela, naj zbirajo podatke o tem, ali se izboljšuje stanje glede diskriminacije ranljivih skupin, in naj ocenijo posledice zmanjševanja sredstev za dostopanje do zdravstva, izobraževanja in socialnega varstva;
47. je seznanjen s sklepom Sveta z dne 17. junija 2010, da se državam članicam pusti, da na podlagi enega ali več od treh kazalnikov, ki jih je potrdil Svet, v sodelovanju z regijami določijo nacionalne cilje za zmanjševanje števila ljudi, ki jih ogrožata revščina in izključenost; meni, da bi utegnile države članice, ki uporabljajo samo kazalnik gospodinjstva brez delovno aktivnih članov, prezreti vprašanja, kot so revščina zaposlenih, energetska revščina, revščina staršev samohranilcev, revščina otrok in socialna izključenost; spodbuja države članice, naj svobode, ki jo imajo pri izbiri kazalnikov, ne izkoriščajo za to, da bi si v boju proti revščini zastavljale manj ambiciozne cilje; opozarja na težave, s katerimi se srečujejo milijoni evropskih upokoјencev, ki prejemajo prenizke pokojnine, da bi lahko krili stroške, povezane s starostjo, zlasti visoke stroške zdravil in zdravstvene nege;

vztraja, da mora biti osnovna, srednje in visokošolska izobrazba najbolj ranljivih skupin prednostni cilj, za katerega mora vsaka država članica določiti cilje;

48. poudarja, da morajo glede na to, da bi bilo treba enakovredno in polno udeležbo v gospodarskem, političnem in družbenem življenju šteti za individualno pravico, politike aktivnega vključevanja v družbo uporabljati celosten pristop k odpravljanju revščine in socialne izključenosti, zlasti z zagotavljanjem popolnega dostopa do kakovostnih socialnih storitev in storitev v splošnem (ekonomskem) interesu vseh;
49. poudarja, da je treba kot del boja proti revščini, revščini otrok in socialni izključenosti na nacionalni ravni oblikovati ustrezne politike vključevanja pri zaposlovanju in usposabljanju, skupaj s posebno davčno ureditvijo za enostarševske družine;
50. poudarja, da je treba na nacionalni in evropski ravni sprejeti ukrepe za preprečevanje diskriminacije na trgu dela in pri plačni politiki;
51. poziva Komisijo, naj podrobno prouči prepreke za socialno udeležbo, kot so energetska revščina, finančna izključenost in oviran dostop do informacijske in komunikacijske tehnologije;
52. poudarja, da je za uspešen boj proti revščini potrebno usklajevanje politik za boj proti brezposelnosti in socialni izključenosti na vseh upravnih ravneh;
53. poziva države članice, naj omogočijo lažji dostop do programov izobraževanja in usposabljanja za priseljence in pripadnike etničnih manjšin, kar jim bo omogočilo udeležbo na trgu dela;

Usklajevanje družinskega in poklicnega življenja žensk, ki živijo v revščini ali so izpostavljene nevarnosti revščine

54. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe, ki so potrebni za spodbujanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, da se ženskam, ki so izpostavljene nevarnosti revščine, omogoči, da sledijo svoji poklicni poti z zaposlitvijo s polnim delovnim časom, ali da imajo dostop do zaposlitve s krajšim delovnim časom ali druge prilagodljive organizacije dela, in sicer tudi z uporabo skrajšanega delovnega časa, katerega izbira je spremenljiva, v obdobjih, ko delujejo kot negovalke;
55. poudarja, da v revščini živi tretjina enostarševskih družin v Evropi;
56. poziva države članice, naj v okviru omenjenega postopka revizije Direktive Sveta 92/85/EGS sprejmejo potrebne ukrepe za preprečevanje odpuščanja delavk med nosečnostjo in materinstvom; poziva države članice, naj dejavno ukrepajo, da bi preprečile diskriminacijo nosečnic na trgu delovne sile in zagotovile, da materinstvo ne bo krnilo pravice delavk do pokojnine in da na višino teh pokojnin ne bo vplivalo dejstvo, da so odšle na porodniški dopust;
57. opominja države članice, da je zagotovitev ustreznega otroškega varstva temeljni element enakosti med spoloma na trgu dela; obžaluje, da še zdaleč niso doseženi cilji Evropskega sveta v Barceloni leta 2002 v zvezi z varstvom predšolskih otrok, po katerih naj bi do leta 2010 zagotovili varstvo za najmanj 90 % otrok v starosti od treh let do začetka šolske obveznosti ter za najmanj 33 % otrok, mlajših od treh let; poziva Svet in države članice, naj

izpolnijo in obnovijo svoje zaveze za uresničitev barcelonskih ciljev glede razpoložljivega, cenovno dostopnega in visokokakovostnega varstva otrok ter razvijejo nove cilje glede oskrbe vzdrževanih oseb; zato poziva države članice, naj izboljšajo dostopnost otroškega varstva, zlasti s finančnimi ukrepi, in javne zmogljivosti varstva za predšolske otroke, podjetjem pa nudijo spodbude za nudenje varstva v podjetjih;

58. poziva države članice, naj sprejmejo ciljno usmerjene ukrepe, da ženskam v slabih življenjskih razmerah zagotovijo pravičen dostop do javnih zdravstvenih sistemov – zlasti do osnovnega zdravstvenega varstva (vključno z zaščito mater in otrok), kot ga opredeljuje Svetovna zdravstvena organizacija, – ter tudi do ginekološke in porodničarske nege, primerne nastanitve, pravosodja, izobraževanja, usposabljanja, vseživljenjskega učenja, športa in kulture, da bi preprečile predčasno opustitev šolanja in olajšale nemoten prehod s šolanja na trg dela;
59. poziva države članice, naj razvijejo ustrezne ukrepe, s katerimi bodo nudile podporo najstniškim materam, ki pogosto težko najdejo zaposlitev ter živijo v revščini, pogosto zaradi nizke stopnje izobrazbe in družbenih predsodkov;

Boj proti revščini med starejšimi ženskami

60. meni, da je tveganje revščine večje za ženske kot moške, zlasti v starosti, saj sistemi socialne varnosti temeljijo na načelu stalne plačane zaposlitve; poudarja, da v nekaterih primerih ženske zaradi prekinitev v zaposlitvi ne izpolnjujejo te zahteve in so kaznovane zaradi diskriminacije na trgu dela, zlasti zaradi razlike v plači, porodniškega dopusta in dela s krajšim delovnim časom ali zato, ker so delo opustile ali prekinile, da bi se posvetile družinskim obveznostim, ali ker so brez plačila in socialnega varstva delale v soprogovem podjetju, zlasti v sektorjih trgovine ali kmetijstva; poziva vlade držav članic, naj priznajo pomen vzgoje otrok in zagotovijo, da bo to obdobje upoštevano pri pokojninah, s čimer bi ženskam zagotovili polne pokojnine; državam članicam priporoča, naj poskrbijo za ustrezne pokojnine za ženske;
61. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev pravičnega dostopa žensk do socialne varnosti in pokojninskega sistema, ob upoštevanju višje povprečne pričakovane življenjske dobe žensk, ter naj zagotovijo, da je načelo enakega obravnavanja žensk in moških dosledno uveljavljeno v shemah pokojninskega zavarovanja, da bi tako zmanjšale razlike v pokojninah moških in žensk;
62. poziva države članice, naj zagotovijo ustrezno socialno varnost za ženske, ki skrbijo za bolne, ostarele ali invalidne sorodnike, in za starejše ženske, ki prejemajo še posebej nizko pokojnino;

Učinek na spolu temelječega nasilja in tveganje revščine

63. poudarja, da je nasilje nad ženskami, ki zadeva žrtve in storilce ne glede na starost, izobrazbo, dohodek ali družbeni položaj, še vedno velika težava na ravni Evropske unije in ima vse večji učinek na tveganje odrinjenosti na obrobje, revščine in socialne izključenosti, saj predstavlja oviro za finančno neodvisnost žensk, njihovo zdravje in dostop do trga dela in izobraževanja; znova poziva Komisijo, naj določi evropsko leto boja proti nasilju nad ženskami;
64. poziva države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za ustrezno evidentiranje, analizo in

študijo dejavnikov, ki povzročajo nasilje v družini, da se lahko takoj oblikujejo politike za preprečevanje in odpravo posledic takega nasilja, na primer nudenje zatočišča brezdomnim ženskam, ki so žrtve nasilja v družini;

65. poudarja, da je treba evropska prizadevanja za izkoreninjenje trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja okrepiti s tesnejšim pravosodnim in policijskim sodelovanjem; odločno poziva države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe za odpravo običajnih ali tradicionalnih škodljivih oblik vedenja in praks, vključno s pohabljanjem ženskih spolnih organov, zgodnjimi in prisilnimi porokami ter zločini iz časti;
66. poziva države članice, naj oblikujejo nacionalne načrte za boj proti vsem oblikam nasilja nad ženskami, če jih še nimajo, zagotovijo stalno in sistematično spremljanje napredka za doseganje najvišjih standardov zakonodaje na področju boja proti nasilju moških nad ženskami, in primerno financirajo pomoč in zaščito za žrtve nasilja kot način preprečevanja in zmanjševanja revščine;
67. poleg tega priznava, da je iskanje ustreznih rešitev za odpravo revščine pri ženskah morda tudi način za zmanjševanje nasilja na podlagi spola, saj so revne ženske izpostavljene večjemu tveganju zlorabe;
68. poudarja, da je pomembno, da države članice ter regionalne in lokalne oblasti z uporabo instrumentov, kot sta Evropski socialni sklad in program PROGRESS, pomagajo pri ponovnem vključevanju žensk, žrtev nasilja na podlagi spola, na trg delovne sile;
69. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe, vezane na spol, za obravnavo vprašanj, ki niso povezana le z dohodkovno revščino, ampak tudi s kulturnim, družbenim in političnim udejstvovanjem ter družbenimi omrežji;

Socialni dialog in civilna družba v boju proti revščini žensk

70. poudarja pomen strukturiranega socialnega dialoga v boju proti revščini žensk; v zvezi s tem poudarja, da je treba izboljšati sisteme za udeležbo ženskih organizacij, drugih nevladnih organizacij in zainteresiranih strani ter civilne družbe nasploh ter za sodelovanje z njimi;
71. meni, da bi moral biti namen pristnega dialoga pripadnikom najbolj prikrajšanih skupin omogočiti, da skupaj z nacionalnimi upravami in upravo EU izmenjajo stališča in prispevajo k odpravi skrajne revščine s pomočjo konkretnih primerov najboljše prakse na tem področju na evropski ravni;
72. poziva Komisijo, naj ohrani finančna sredstva, ki jih lahko porabijo organizacije civilne družbe za boj proti revščini žensk in za omilitev njenih učinkov;

Zagotavljanje financiranja kot sredstvo za boj proti revščini

73. poudarja pomen strukturnih skladov, zlasti Evropskega socialnega sklada, kot ključnih orodij za pomoč državam članicam v boju proti revščini in socialni izključenosti; poziva države članice k večjemu številu sofinanciranih ukrepov za povečano podporo storitev, kot so ustanove za varstvo otrok ter ustanove za starejše in vzdrževane osebe, med drugim s preizkušanjem novih oblik in načinov javno-zasebnega organizacijskega in finančnega sodelovanja; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo dodeljena sredstva porabljena

pošteno in primerno;

74. opozarja, kako pomembno je pravno opredeliti solastništvo, da bi s tem zagotovili polno priznavanje pravic žensk v kmetijskem sektorju, njihovo primerno zaščito na področju socialne varnosti ter priznavanje njihovega dela; prav tako poudarja, da je treba spremeniti uredbo o Evropskem kmetijskem skladu za razvoj podeželja¹, da bodo v programskem obdobju 2014–2020, podobno kot v okviru Evropskega socialnega sklada, možni proaktivni ukrepi v podporo ženskam, kar je bilo mogoče v prejšnjih obdobjih, v sedanjem pa ni, to pa bo ugodno vplivalo na zaposlenost žensk na podeželju;
75. pozdravlja ustanovitev evropske mikrofinančne ustanove za zaposlovanje in socialno vključenost; v tem okviru poziva k specifično oblikovanim ukrepom, zlasti tehnični pomoči in spremljanju, ki bi bili usmerjeni k zagotavljanju večjega dostopa in večje razpoložljivosti mikrofinanc za ženske, ki se pri vstopu na trg dela srečujejo s težavami ali ki se želijo samozaposeliti ali ustanoviti svoja mikropodjetja;

o

o o

76. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter parlamentom in vladam držav članic.

¹ Uredba Sveta (ES) št. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 277, 21.10.2005, str. 1).